

Schaken op de basisschool

Werkboek 1, les 14: Verbeteren van ruimtelijk inzicht (2)

Extra spullen

-

Voor de trainer

Deze les is een vervolg op vorige week.

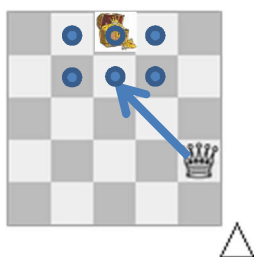
0-5 Opening

Open gezamenlijk met een schaakvraag.

Indien nodig refereer je aan de afspraken.

5-15 Instructie ruimtelijk inzicht

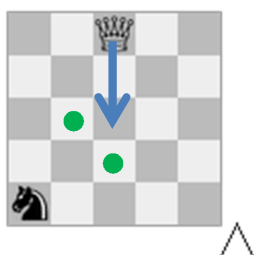
We beginnen met twee voorbeelden uit het werkboek. Dan kunnen ze daarna meteen aan de slag met die opdrachten.

Wit aan zet. Deze stelling is het voorbeeld bij opdracht 14.1: Zo dicht mogelijk bij de schat.

V: Waar kun je de Dame neerzetten, zodat je alle velden rondom de schat controleert?

A: Heel goed! Als je voor de schat gaat staan (c4), dan kijk je niet alleen naar de schat. Je kijkt ook naar alle velden rondom de schat.

Wit aan zet. Deze stelling illustreert opdracht 14.2: Vang het stuk.

V: Wit aan zet wil het Paard vangen. Zie jij nog een veilige zet voor het Paard?

A: Juist. Het Paard kan nog naar 2 veilige velden. *Plaats groene magneten op het demobord.*

V: Kun je nu met wit deze 2 velden dekken, zodat het Paard geen veilige zetten meer heeft?

A: Door Dc3.

15-30 Werkboek

Vandaag maken we de volgende opdracht:

- Les 14: opdrachten 1, 2 en 3.

De toelichting op de opdrachten staat aan het einde van deze les.

Is er te weinig tijd om in de les alle opdrachten af te ronden, dan kunnen ze die thuis afmaken.

30-55 Spelletjes

Uitspeelstellingen: Stukken vangen

We gaan verder met stukken vangen. Zie het werkboek *Les 13 en 14*.

De trainer vervolgt de simultaan tegen de kinderen. De kinderen spelen verder vanaf het level waar ze waren gebleven.

De kinderen moeten steeds het eenzame stuk vangen. Lukt dat snel genoeg (naar het oordeel van de trainer), dan krijgen ze een dikke krul in het werkboek en mogen ze naar het volgende level.

Er zijn 3 stellingen waarin de kinderen de Koning moeten vangen. Deze stellingen zijn dus een eerste kennismaking met schaakmat. Wat schaakmat precies is leren ze in les 15.

Als er tijd over is:

Spel 21: Het Paard wil naar de overkant

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-021-het-paard-wil-naar-de-overkant/>

Spel 23: Het Paard is ontsnapt

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-023-het-paard-is-ontsnapt/>

Spel 24: Veilig inplaatsen

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-024-veilig-inplaatsen/>

Spel 35: Muntschaak

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-035-muntschaak/>

Spel 27: Cilinderschaak

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-027-cilinderschaak/>

Spel 43: Vang de Dame

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-043-vang-de-dame/>

Probeer het eens als *levend* schaakspel (zie de Database).

55-60 Opruimen, samenvatting, opdrachten voor thuis en afsluiten

Oefeningen voor thuis (optioneel):

- Afmaken opdrachten 14.1, 14.2 en 14.3.

Benadruk dat ze volgende week het werkboek weer moeten meenemen.

Toelichting opdrachten werkboek

Opdracht 14.1: Zo dicht mogelijk bij de schat

Via deze opdracht ontdekken de kinderen dat een Dame alle velden dekt rondom het veld waarop ze zelf staat. De Dame doet dus veel meer dan kijken naar het veld waarop het aangevallen stuk staat. De opdracht is een directe voorbode van mat van dichtbij (les 15). We gebruiken een schatkist, in plaats van een Koning. De schatkist is geen schaakstuk en kan de Dame dus ook niet slaan.

Opdracht 14.2: Vang het stuk

Deze opdracht vangen we niet langer alleen Paarden. We proberen ook andere stukken te slim af te zijn. Laat de kinderen op de velden waar het stuk naartoe kan eerst een + (veilig) of - (onveilig) zetten.

Opdracht 14.3: Vang het stuk: zet het stuk op het juiste veld

Hier moeten de kinderen het stuk dat onder het diagram staat, op het juiste veld inplaatsen. Laat de kinderen eerst stippen zetten op de velden waar het te vangen stuk naartoe kan.

Bij opgave 3 is de pion heel waardevol. Zonder pion kan de Dame op b4 worden geslagen door de Koning (de Koning is geen schatkist; zie opdracht 14.1).